

KONFERENCIJA

EKONOMIKA JAVNOG SEKTORA 2017.

JAVNE INVESTICIJE KAO KATALIZATOR ODRŽIVOG RASTA

ZAGREB, 3. STUDENOGA 2017.

Institut za javne financije u suradnji sa Zakladom Friedrich Ebert organizirao je godišnju konferenciju Ekonomika javnog sektora posvećenu javnim investicijama kao katalizatoru održivog rasta. Konferenciju je otvorio ministar financija Zdravko Marić, sudjelovali su brojni inozemni i domaći znanstvenici i stručnjaci, a pozvana predavanja održali su svjetski poznati ekonomisti Balázs Égert (OECD, Pariz) i Evžen Kočenda (Karlovo sveučilište, Prag), te senator za financije Matthias Kollatz-Ahnen (Bundesrat, Berlin).

U skladu s ciljevima Instituta za javne financije i njegovog znanstvenog časopisa *Public Sector Economics* da okuplja znanstvenike i stručnjake koji će razmjenjivati rezultate svog rada i na godišnjim konferencijama o ekonomici javnog sektora raspravljati o tekućim pitanjima javnih politika, ove je godine naglasak stavljen na javne investicije.

Javne su se investicije nametnule zbog skromnog i neujednačenog oporavka nakon globalne krize, niskih investicija i sporog rasta produktivnosti, niske inflacije i kamatnih stopa, s jedne strane, a s druge zbog značajnih potreba za ulaganjima u infrastrukturu, zdravstvo, obrazovanje, istraživanje i razvoj, uz upitnu sposobnost vlada da odaberu i provedu najbolje investicijske projekte, te da ocijene njihov utjecaj na održivost duga i slično.

Kada je pred gotovo godinu dana odlučeno da se naglasak stavi na javne investicije i kad su pozvani govornici, nije se moglo znati da će tjedan dana prije konferencije Europska komisija objaviti svoju **analizu pokretača i ograničenja investiranja u zemljama članicama EU-a** u kojoj je naveliko citiran baš jedan od pozvanih govornika ove konferencije – Balázs Égert. Komisija u analizi naglašava da EU ulazi u petu godinu kontinuiranog ekonomskog rasta, BDP je viši nego prije krize, stope zaposlenosti rastu, no stope investiranja su niže nego prije krize i vrlo se sporo oporavljaju. Stoga se analiza usredotočuje na regulaciju poslovanja i javnu upravu, značaj i ograničenja ulaganja u opipljivu i neopipljivu imovinu (npr. obrazovanje, istraživanje i razvoj, razvoj tržišta), a posebno osjetljivost ulaganja u neopipljivu imovinu na regulatorni okvir, dostupnost adekvatnih obrazovnih vještina i razine istraživanja i razvoja. Kad je riječ o Hrvatskoj, prvi je utisak da pod hitno treba popraviti dostupnost podataka kako bi bila usporediva s drugim članicama Unije. Među zemljama koje su u fazi sustizanja europskih prosjeka, Hrvatska je bila suočena s jednim od najvećih smanjenja javnih investicija, i dalje ima najrigidniju regulaciju tržišta proizvoda, loše stoji u izvještaju Svjetske banke „Doing Business“, a citirano istraživanje Eurobarometra, ukazuje na zabrinjavajuću percepciju ispitanih poduzeća o kvaliteti javne i porezne uprave, te o ograničenjima za osnivanje i za poslovanje poduzeća.

Također je prošli tjedan **MMF objavio preporuke** kojima naglašava da investicije u Hrvatskoj zaostaju, te da bi se mogle povećavati s poboljšanjem apsorpcije sredstava iz strukturnih i investicijskih fondova EU-a. MMF, međutim, upozorava da spora provedba potrebnih strukturnih reformi predstavlja ključnu prepreku poboljšanja konkurentnosti i razine dohotka, te da treba potaknuti investicije (uključujući izravna strana ulaganja) za što je neophodno smanjiti administrativno opterećenje poslovanja, povećati fleksibilnost tržišta rada, poboljšati efikasnost javnog sektora te unaprijediti vlasnička prava i sudske postupke.

Problemi s kojima je Hrvatska suočena nisu jedinstveni, svi su oni u većoj ili manjoj mjeri prisutni i u drugim državama, stoga je konferencija omogućila razmjenu mišljenja i iskustava primjerice iz Njemačke, Turske, Poljske, Portugala, Slovenije, regija poput Zapadnog Balkana, te na razini EU-a ili iskustava EIB-a ili EBRD-a. Odabrani radovi s konferencije objavit će se u časopisu *Public Sector Economics*.

Ravnateljica Instituta Katarina Ott ovom je prilikom izjavila kako je organiziranje konferencije o javnim investicijama kao katalizatoru održivog rasta – koja je okupila domaće i strane stručnjake, te predstavnike međunarodnih banaka i organizacija – doprinos Instituta za javne financije da inicira rasprave o temama koje su uistinu ključne za razvoj Hrvatske, ali i za njeno uključivanje u znanstvene međunarodne tokove. *„Hrvatska mora prestati svoj ionako skroman ekonomski rast temeljiti na potrošnji. Neophodne su investicije, a kad je riječ o javnim investicijama, potrebne su i vlade sposobne odabrati najbolje investicijske projekte i kvalitetno ih provoditi. Pritom, neovisno o financiranju ili sufinanciranju iz fondova EU-a, moraju voditi računa o njihovom utjecaju na održivost javnog duga. A preduvjet za sve to je, naravno, efikasna javna uprava“* naglasila je Ott.

Konferenciju su podržali Predstavništvo Europske komisije u RH, Hrvatska elektroprivreda, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Raiffeisenbank Austria d.d., te Zagrebačka banka.

Osoba za kontakt: Marina Nekić (E: ured@ijf.hr ili T: 01/4886-444).

INSTITUT ZA JAVNE FINACIJE

Institut za javne financije, osnovan 1970., javni je znanstveni institut u kojem znanstvenici, vodeći u polju ekonomije u Hrvatskoj, istražuju ekonomiku javnog sektora. Institut je prepoznat kao nezavisna i stručna institucija čiji su redoviti suradnici, konzultanti i gosti stručnjaci iz Europske komisije, MMF-a i Svjetske banke. Znanstvenici Instituta su članovi brojnih povjerenstava, radnih i savjetodavnih tijela Vlade, Sabora i ministarstava RH, te aktivni sudionici međunarodnih inicijativa i organizacija koje promiču transparentnost javnog sektora, odgovornost vlasti i participaciju građana. Institut uz stručne i znanstveni časopis *Public Sector Economics* objavljuje newslettere i aktualne osvrtne koji – uz vodiče za građane – promiču transparentnost javnog sektora, odgovornost vlasti i participaciju građana, a široj javnosti omogućuju bolje razumijevanje ekonomike javnog sektora.

Neovisni inozemni znanstvenici vrlo su pozitivno ocijenili Institut u postupku reakreditacije, posebice kvalitetu i program razvoja ljudskih potencijala, znanstvenih istraživanja, broj i vrsnoću objavljenih radova i utjecaj na javni sektor. Institut je dobitnik i brojnih međunarodnih i domaćih priznanja, a Europska komisija mu je dodijelila priznanje za odlučnost i predanost poboljšanju politika Povelje i Kodeksa za istraživače.

Institut za javne financije od 1976. objavljuje znanstveni časopis koji je izlazio pod raznim nazivima, a od 2016. *Public Sector Economics*. Časopis objavljuje znanstvene i *policy* članke u kojima se analizira uloga i funkcioniranje javnog sektora na makroekonomskim, sektorskim i mikroekonomskim razinama, u razvijenim i u tržištima u nastajanju. Referiran je u brojnim bazama, a od nedavno i u jednoj od vodećih – Scopusu.

ZAKLADA FRIEDRICH EBERT

Regionalni ured Zaklade Friedrich Ebert u Zagrebu otvoren je 1996. godine i odgovoran je za projekte u Hrvatskoj i Sloveniji. Rad Zaklade Friedrich Ebert usredotočen je na temeljne ideje i vrijednosti socijalne demokracije: slobodu, pravdu i solidarnost. Glavne sastavnice rada su:

- Jačanje demokratskih ustanova: Demokratsko civilno društvo je osnovni preduvjet za razvitak Hrvatske i njeno prihvaćanje od strane međunarodne zajednice. U tom smislu FES podržava projekte koji uključuju političke organizacije, obrazovne ustanove te razne institucije poput ministarstava.
- Rasprava o konceptima ekonomskih i društvenih reformi: Hrvatska kao tranzicijska zemlja još uvijek mora riješiti mnogobrojne gospodarske probleme. Stoga FES podržava sve koncepte reformi koji Hrvatsku vode k tržišnom gospodarstvu, a pritom ne gube iz vida socijalne aspekte transformacije.
- Potpora međuetničkom pomirenju: Dijalog između etničkih grupa je zbog posljedica rata u Hrvatskoj još uvijek težak. To se osobito odnosi na integraciju srpske manjine u hrvatsko društvo. FES zato podržava projekte koji se bave pomirenjem srpske i hrvatske zajednice te pridonose njihovom mirnom suživotu. Potiču se aktivnosti koje osmišljavaju strategije prevladavanja sukoba.
- Unapređivanje kompetentnosti i organizacije sindikata: FES kao neprofitna organizacija bliska socijaldemokratskim vrijednostima i sindikalnom pokretu, i u Hrvatskoj pridaje veliku pažnju radu sindikata. FES podupire projekte kao što su sindikalne škole, edukacija sindikalnog članstva te jačanje sindikalnih struktura.
- Razvoj aktivnog i pluralističkog društva promicanjem organizacija: Unapređivanje civilnog društva je jedna od najvažnijih zadaća Hrvatske. Težište rada FES-a na tom području je na jačanju inicijativa žena i mladih kao i na promicanju medijskih sloboda.